

Petr Novotný, Milada Rabušicová, Libor Juhaňák, Karla Brücknerová, Dana Knotová

Název příspěvku v ČJ

**Typologie netradičních studentů pedagogických oborů postavená na datech
(Research Based Typology of Nontraditional University Students Studying for
Education Degree)**

Klíčová slova v ČJ

Typologie, netradiční studenti, pedagogické obory, vysokoškolské vzdělávání

Klíčová slova v AJ

Typology, nontraditional students, education degree, higher education

Cíle v ČJ

Cílem příspěvku je prezentovat typologii netradičních studentů založenou na citlivé kategorizaci jejich studijních drah. Předkládáme proto jednotlivé typy netradičních studentů s jejich charakteristikami (četnost, věk, pohlaví apod.) a zároveň se vyjadřujeme k jejich dalším charakteristikám (akademická motivace, angažovanost, vnímání podpory univerzity, přístup ke studiu).

Teoretická východiska v ČJ

Současné univerzity jsou místem, kde se setkávají studenti rozmanitého věku, etnicity, socioekonomického statutu a životních rolí častěji než dříve (Fairchild, 2003). To přispělo k rozvoji konceptu netradičních studentů, odkazujících k podreprezentovaným skupinám lidí v terciárním vzdělávání (Bron & Lönnheden, 2004). Netradiční studenti mohou být starší, znevýhodnění socioekonomickým zázemím, zdravotním hendikepem, ale také se hovoří o studentech, kteří jsou první generací vysokoškolských studentů ve svých rodinách (Thunborg a kol., 2013) nebo o ženách (Leathwood & O'Connell, 2003), a to v závislosti na kulturním a geografickém kontextu. Předložená typologie zakotvená v datech je platná pro studenty pedagogických oborů.

Metodologie v ČJ

Data byla získána dotazníkem distribuovaným na vysokých školách v Česku, které poskytují vzdělávání v pedagogických oborech. Vlastní baterie položek rozlišují typy studentů. Převzaté baterie jsou využity k popisu významných charakteristik studentů, které dosud většinou nebyly u studentů dosud měřeny. Měříme mj. akademickou motivaci Škálou akademické motivace podle Valleranda a kol. (1992), nebo vnímanou podporu univerzitou Dotazníkem zkušenosti se studiem (McInnis a kol., 2001).

Závěry v ČJ

Analýza prokazuje, že představitelé jednotlivých typů netradičních studentů pedagogických oborů se liší podku jde o akademickou motivaci i pokud je o přístup ke studiu. Naše výsledky podporují zjištění z předchozích mezinárodních studií (viz Hoyert & O'Dell, 2009; Christie a kol., 2008), ukazují však specifické charakteristiky zkoumané populace studentů.

Souhrn příspěvku v AJ

Current universities are places where increasing numbers of people, whose age, ethnicity, socioeconomic status and life roles are more diverse than ever before meet (Fairchild, 2003). This situation was the impetus for the concept of nontraditional students (NTS), referring to underrepresented groups of people in tertiary education (Bron & Lönnheden, 2004). The aim of this paper is therefore to present an NTS typology based on a finer categorization of nontraditional study paths. The paper will describe the individual NTS types (frequency, age, gender) and also show what characteristics (such as academic motivation, study engagement, perception of support by the university, studying approaches) differentiate them. The paper will thus indicate dealing with what issues should involve considerations of specific NTS types.

Bibliografie

- Chung, E., Turnbull, D., & Chur-Hansen, A. (2014). Who are 'non-traditional students'? A systematic review of published definitions in research on mental health of tertiary students. *Educational Research and Reviews*, 9(23), 1224–1238.
- Schuetze, H. G., & Slowey, M. (2002). Participation and exclusion: A comparative analysis of non-traditional students and lifelong learners in higher education. *Higher Education*, 44(3–4), 309–327.
- Vallerand, R. J., Pelletier, L. G., Blais, M. R., Briere, N. M., Senecal, C., & Vallieres, E. F. (1992). The academic motivation scale: A measure of intrinsic, extrinsic, and amotivation in education. *Educational and Psychological Measurement*, 52(4), 1003–1017.